

Vedtatt av Unge Høyres Landsstyre 14.02.2011

Organdonasjon

Hvert år redder organdonasjon og organtransplantasjon mange liv. Men til tross for at Norge er i verdenstoppen når det kommer til korte ventelister, er det til en hver tid mellom 200 og 300 pasienter som venter på å få nye organer. Spania, som ofte blir trukket frem som et foregangsland, har 34,2 donasjoner fra avdøde givere per millioner innbyggere, sammenlignet med Norges 21,8. Grunnet strenge krav er det kun 0,4-0,5 % av de ca 40.000 som dør i Norge hvert år som er aktuelle som donorer.

Dagens ordning fungerer slik at dersom det oppstår en situasjon der donasjon er aktuelt, og man finner ut at avdøde har tatt en positiv beslutning enten muntlig eller skriftlig i form av for eksempel et donorkort, er det denne som skal legges til grunn for gjennomføring av donasjon. Det er allikevel slik at dersom pårørende sterkt motsetter seg donasjon, har donoransvarlig lege under visse omstendigheter anledning til å avvike fra den avdødes ønske. Når i tillegg få personer har gått til anskaffelse av donorkort, er det derfor i praksis pårørende som avgjør om donasjon skal gjennomføres. I følge Dagbladet (26.05.2008) sier om lag en tredel av de pårørende nei.

For å øke antall aktuelle donorer har det tidligere blitt foreslått et system med stille samtykke til organdonasjon, med mulighet for å registrere seg i et nei-register for de som ikke vil donere organer. Belgia og Østerrike er blant de landene som i dag har en slik ordning. Unge Høyre er kritisk til slike forslag, fordi det vil snu opp ned på hele prinsippet om at hver enkelt har kontroll over egen kropp.

Til tross for at nær 80 prosent av befolkningen sier seg positive til organdonasjon, er det liten økning i antall donasjoner. I følge stiftelsen Organdonasjon ligger utfordringen med å få flere donorer hos sykehusene. I dag finnes det ingen obligatorisk opplæring av donorpersonell på sykehusene, og de færreste sykehusene har sykepleiere og back-up leger med kunnskap om temaet. OUS Rikshospitalet som er ansvarlig for opplæring har heller ikke anledning til å pålegge donorpersonell kursing.

For å øke antall organdonasjoner og redusere køen av dem som venter på transplantasjon vil Unge Høyre:

- At det opprettes donorteam på alle donorsykehus bestående av både leger og sykepleiere med obligatorisk opplæring.
- Gjøre det mulig å registrere seg som donator ved utstedelse av førerkort, pass og lignende. Man bør også bes ta stilling til spørsmålet ved legebesøk etter fylte 18 år.
- Gjøre den enkeltes avgjørelse om å bli donator som fullstendig gjeldende. Pårørende skal ikke kunne endre det standpunktet.
- Bidra til et fortsatt fokus på å øke folks bevissthet rundt viktigheten av å vurdere om en selv ønsker å bli donator.
- Si nei til forslag om ordninger med såkalt ”stille samtykke”.

Kilde: <http://www.organdonasjon.no/>